

Is nu het volgen van al deze lessen voor den oorarts van ontwijfelbaar nut, anders is het natuurlijk voor den patiënt. Toch zijn er lieden, en ik zag ze met eigen oogen, die blijkbaar van de stelling uitgaan, dat een gelijktijdige behandeling door drie doctoren ook driemaal zoo snel moet gaan als een door één arts. Of bij zulke lieden dagelijks ook het noodige quantum lucht door de tuba werd gejaagd! Een patiënt, wien POLITZER 'smorgens met den galvanocauter een opening in het trommelvees maakte, kwam zich denzelfden middag zeer naïef, zonder anamnese, bij URBANTSCHITSCH onder behandeling stellen, en werd door dezen, na vluchtige inspectie, aan het auditorium met een „Hübsche Perforation, meine Herren!“ aanbevolen.

Ook grootere operaties werden, eventueel in of na den cursus, verricht. De opening van den processus mastoïdeus zag ik in de verschillende klinieken. Kleinere operaties, zooals de paracentese van het trommelvees, het weg nemen van oorpolyphen, het verwijderen van granulaties uit de trommelholte, het inzetten van kunstmatige trommelveezen en dergel., werden veelal aan de „doctoren“ overgelaten.

Wie echter op operatief gebied zich wenschte te oefenen, deed beter zich te wenden tot den een of anderen assistent. Zoo gaf Dr. MÜLLER, natuurlijk voor een zeer klein gezelschap, dagelijks een cursus (in het geheel 25 uren), waar polyp-operaties, paracenteses, synechotomieën en dergel. in vivo werden verricht. Een operatie-cursus op het cadaver volgde ik bij Dr. EITELBERG, den assistent van URBANTSCHITSCH. Eveneens en petit comité werden daar processus mastoïdei opengebeiteld, trommelveezen gekliefd, tensor-pezen doorgesneden en gehoorbeentjes verwijderd, maar natuurlijk alles tegen constante betaling.

Tot de officiële lessen behooren ook nog de cursussen der privaat-docenten Dr. BING en Dr. POLLAK, op de wijze der hooggeleerde lessen ingericht, doch met veel minder materiaal voorzien, en met evenredig minder toehoorders. Bij Dr. BING waren wij met ons vieren. Wij zagen hier wel heel wat minder gevallen dan op de groote cursussen, maar konden die met den vriendelijken docent uitvoerig bespreken, en dagelijks volgen en behandelen, waarvan de waarde zeker niet is te miskennen.

Summa summarum is het otologisch onderwijs te Weenen waarlijk uitstekend.

Of van de laryngologie en rhinologie hetzelfde kan worden gezegd? Of de stad van CZERMACK en TÜRCK nog thans aan de spits staat in de laryngologische wereld? — Doch, waarde Gérant, ik heb reeds te veel gevergd, hierover dus in een volgend schrijven.

t. t.

H. BURGER.

INGEZONDEN.

SLECHTE MANIEREN.

De christelijke zedeleer schrijft voor, dat wanneer ons iemand op de rechter wang slaat, wij hem de linker hebben toe te keeren. In hoever de

christelijke liefde veroorlooft, dat men zijn evennaaste klakkeloos beschuldigt van „handelingen, die den toets van trouw (niet) kunnen doorstaan”, of van „op te gaan in het gekke cijfer van 11”, zooals Dr. HERMANIDES zich veroorlooft te doen, weet ik niet. Wel weet ik, dat ik aan één dergelijke bejegening volkomen genoeg heb, en zoo vrij zal zijn, de wang, waarop al die viezigheid is neergekomen, af te wasschen, en de andere, liever nog beide, voortaan van genoemden heer af te houden, in plaats van die naar hem toe te keeren.

Het lust mij niet, het geschrijf van Dr. HERMANIDES punt voor punt te bespreken. Ik zie daarin noch voor mijzelf, noch voor de Maatschappij eenig nut.

Wel zie ik er eenig nut in, een paar onjuiste voorstellingen nog vóór de Algemeene Vergadering te rectificeeren.

1°. Dr. HERMANIDES spreekt herhaaldelijk van „de meening van het Hoofdbestuur”. Het Hoofdbestuur, als zoodanig, heeft omtrent de vraag, waarover thans het debat loopt (zoo er althans na het schrijven van Dr. HERMANIDES nog sprake is van debat) geen meening. Wie daaromtrent nog in het onzekere mocht verkeerd hebben, zal na de laatste mededeeling van Dr. NIJHOFF wel ingelicht zijn. Alle insinuaties, die door Dr. HERMANIDES aan „de meening van het Hoofdbestuur” worden vastgeknoopt, missen derhalve iederen schijn van grond.

2°. Wat Dr. HERMANIDES in de noot op blz. 44 vraagt omtrent de geboorte van het voorstel van het Hoofdbestuur te Zutten, bewijst alleen, dat hij in zijn zucht om vriendelijke en welwillende aanmerkingen te maken, de aan ieder bekende feiten over het hoofd ziet. De geboorte van het voorstel van het Hoofdbestuur te Zutten is verleden jaar uitvoerig medegedeeld. Dat voorstel diende, om door de Algemeene Vergadering antwoord te laten geven op een vraag van den Minister van Binnenlandsche Zaken. Die vraag luidde als het voorstel van het Hoofdbestuur, en het door de Algemeene Vergadering gegeven antwoord is ter kennis van den Minister gebracht.

Daarmee had dus de onderdanige dienaar der Maatschappij den wil zijner meesteres uitgevoerd.

3°. Dr. HERMANIDES beweert, dat het Hoofdbestuur, alvorens een Adres aan de leden der Tweede Kamer te zenden, eerst de Afdeelingen had moeten raadplegen. Immers „het (kon) a priori weten, dat het versche antwoord „— — zou zijn — — verpletterend voor het aanhangig Wetsontwerp”.

Daarin vergist zich nu de Schrijver, geleid door zijn welwillende veronderstellingen, ten eenenmale.

Over de zaak in quaestie, de voorwaarden te stellen aan vreemdelingen, die hier te lande de geneeskunst willen uitoefenen, was in de Maatschappij herhaaldelijk gediscussieerd. De laatste discussie daarover te Zutten was nog slechts enkele maanden geleden. Daarna was er *niets* gebeurd, zelfs geen stuk van Dr. HERMANIDES verschenen. Wanneer het Hoofdbestuur nu had voorondersteld, dat de Afdeelingen thans een verpletterend vonnis over het ingediende wetsontwerp zouden uitspreken, dan had het daarmee een (althans toen) door niets gemotiveerd vermoeden uitgesproken, dat de Maatschappij zonder eenige reden van meening veranderd zou zijn. Het Hoofdbestuur, overtuigd als het was, dat de Afdeelingen der Maatschappij bestaan uit ernstige

mannen, gewoon ernstige zaken met ernst te behandelen en hun belangen op te dragen aan ernstige afgevaardigden, zou de Afdeelingen hoogst onbehoorlijk behandeld hebben door een zoo wufte verandering van meening slechts mogelijk of waarschijnlijk, en meer nog, zooals Dr. HERMANIDES wil, door haar zeker te achten.

Wat had het Hoofdbestuur te doen, toen het bleek, dat men het wenschelijk achtte nogmaals de stem der Maatschappij (i. e. het eenige officiëel de Nederlandsche geneeskundigen representerende orgaan) te laten hooren?

Eenvoudig aan de Tweede Kamer het te Zutfen genomen besluit mededeelen, zonder meer? Dat was reeds geschied in het antwoord aan den Minister. Een herhaling van dat antwoord aan de volksvertegenwoordiging zou noch redelijken zin, noch effect gehad hebben.

Wat het Hoofdbestuur mocht, kon en moest doen, was de Tweede Kamer inlichten omtrent de meeningen (want van één meening is geen sprake), die onder de medici bestaan, ten opzichte van het vraagstuk der toelating van buitenlanders tot de praktijk in Nederland.

Dat was de plicht van het Hoofdbestuur en de eenige verdere eisch waaraan het beantwoorden moest, was dat de uiteenzetting onpartijdig moest zijn. En wie kalm de zaken nagaat, zal naar ik vertrouwd, moeten erkennen, dat ook aan dien eisch is voldaan.

Ik heb boven dit stukje geplaatst „slechte manieren”, en dat wel omdat ik meen, dat de manier van aanvallen van Dr. HERMANIDES onder die rubriek te huis behoort. Dit is in hooge mate te betreuren. In de eerste plaats voor den Schrijver zelf, want wie zulke zaken schrijft, bekladt zich zelf meer dan dengene, op wien hij het gemunt heeft. Evenwel, „jedes Thierchen, hat sein „Plaisirchen”. Maar het is ook te betreuren voor den naam onzer Maatschappij. Het scheen toch of de storm in onze Maatschappij in alle kalmte zou eindigen, als een storm in een glas water. Na wat nu Dr. HERMANIDES goedgevonden heeft daarin te werpen zal men moeten zeggen, dat het is geweest een storm in een glas *vuil* water.

Om alle misvattingen te voorkomen voeg ik hieraan alleen nog toe, dat ik in de bovenstaande regels niet eene of andere hypothetische „meening „van het Hoofdbestuur” heb neergelegd, doch slechts mijn eigen persoonlijke meening.

Leiden, 3 Juli 1892.

HECTOR TREUB.

DE TAAK VAN HET HOOFDBESTUUR.

De Heer HERMANIDES dwingt mij met een enkel woord terug te komen op hetgeen ik onlangs de vrijheid nam over onze Maatschappij en haar Hoofdbestuur in het midden te brengen.

Ik denk er natuurlijk niet aan de verdediging op mij te nemen van het Hoofdbestuur tegen den fellen aanval, dien het van Dr. HERMANIDES heeft moeten verduren. Het Hoofdbestuur is krachtig genoeg om zich zelf te verdedigen, en heeft waarlijk mijn hulp niet noodig.